

HANDELSKARTAN

- så handlar Södertälje

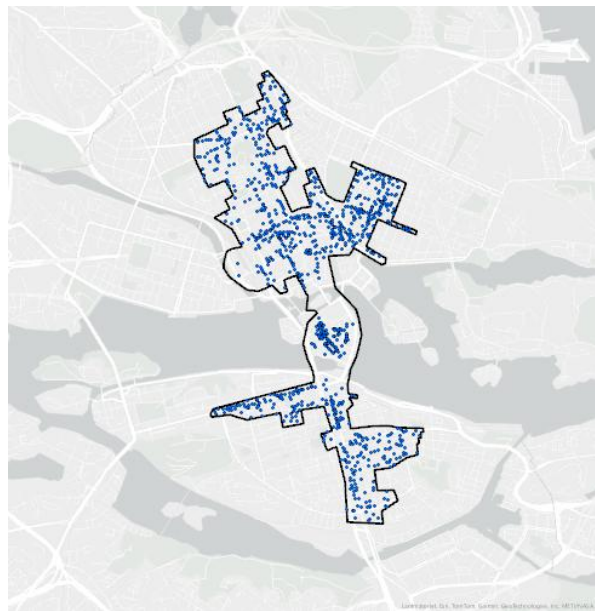
Om Handelskartans lokala rapporter

De lokala rapporterna av Handelskartan är ett underlag för att följa detaljhandelns utveckling på lokal nivå i kommun respektive stadskärna. Rapporten redovisar inte bara nyckeltal för den egna handeln, utan även jämförelser med liknande kommuner. Dessa jämförelsetal kan sättas i relation till de lokala nyckeltalen och fungera som riktmärke för hur den lokala detaljhandeln presterar över tid.

Data i rapporten bygger på samma stadskärneavgränsningar som tidigare användes i rapporten Cityindex, vilket innebär att tidsserier är bevarade. Stadskärnorna är alltså, likt tidigare år, definierat enligt ett antal regler så som att den måste ligga i en tätort med 10 000 invånare eller fler och ha en tillräckligt hög densitet av handel och boende, för att nämna några regler.

Kartorna över Stockholm visar hur verksamheter och boende samspelar. De blå prickarna markerar detaljhandelsverksamheter. När verksamhetskartan kombineras med kartan över befolkningsdensitet (röda prickar) framträder stadens centrum tydligt: de mest centrala delarna har relativt få boende men ett mycket stort antal verksamheter, omgivna av områden med hög befolkningstäthet.

Antal verksamheter

Invånare

Sammanfattning

Sammanfattande kommentarer

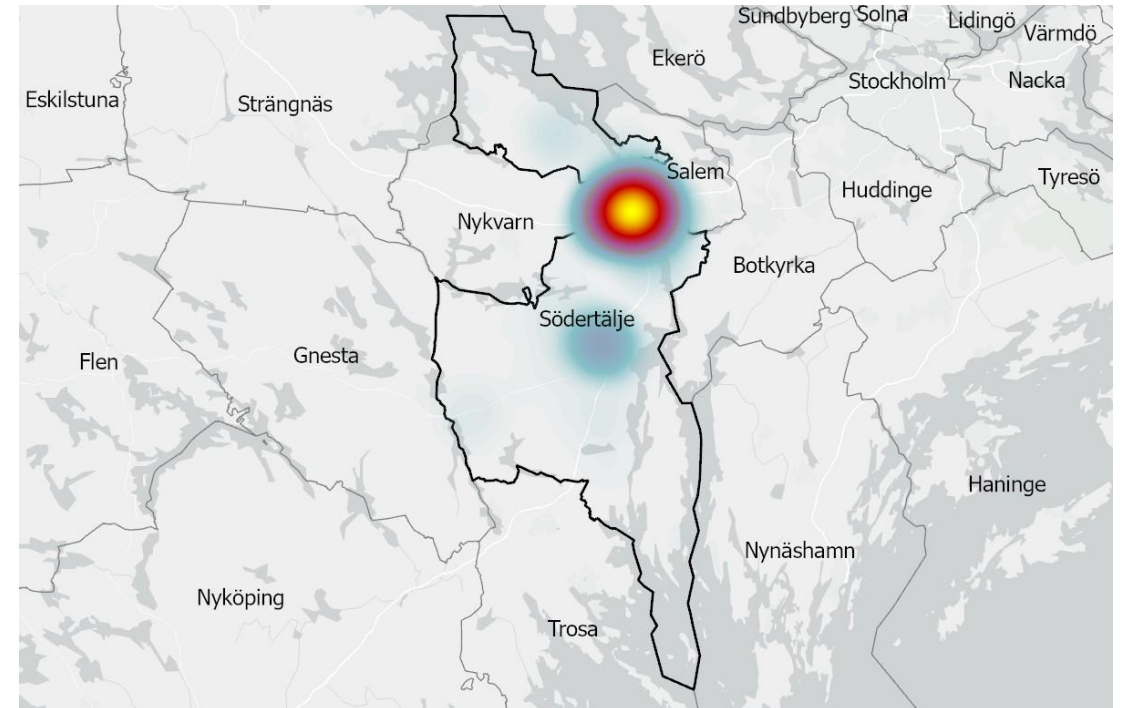
Omsättningen i detaljhandeln i Södertälje kommun ökade med 1,8% 2024, att jämföra med en ökning om 1,8% i stadskärnan

Antal verksamheter i detaljhandeln i Södertälje kommun minskade med -2,0% 2024, att jämföra med en minskning om -7,9% i stadskärnan

Antal anställda i detaljhandeln i Södertälje stadskärna 2024 minskade med -6,2%

I Södertälje kommun står stadskärnan för 17,5% av detaljhandelns omsättning, medan externhandeln står för 41,5%.

Densitet av detaljhandelsverksamheter i Södertälje kommun

Nyckeltal

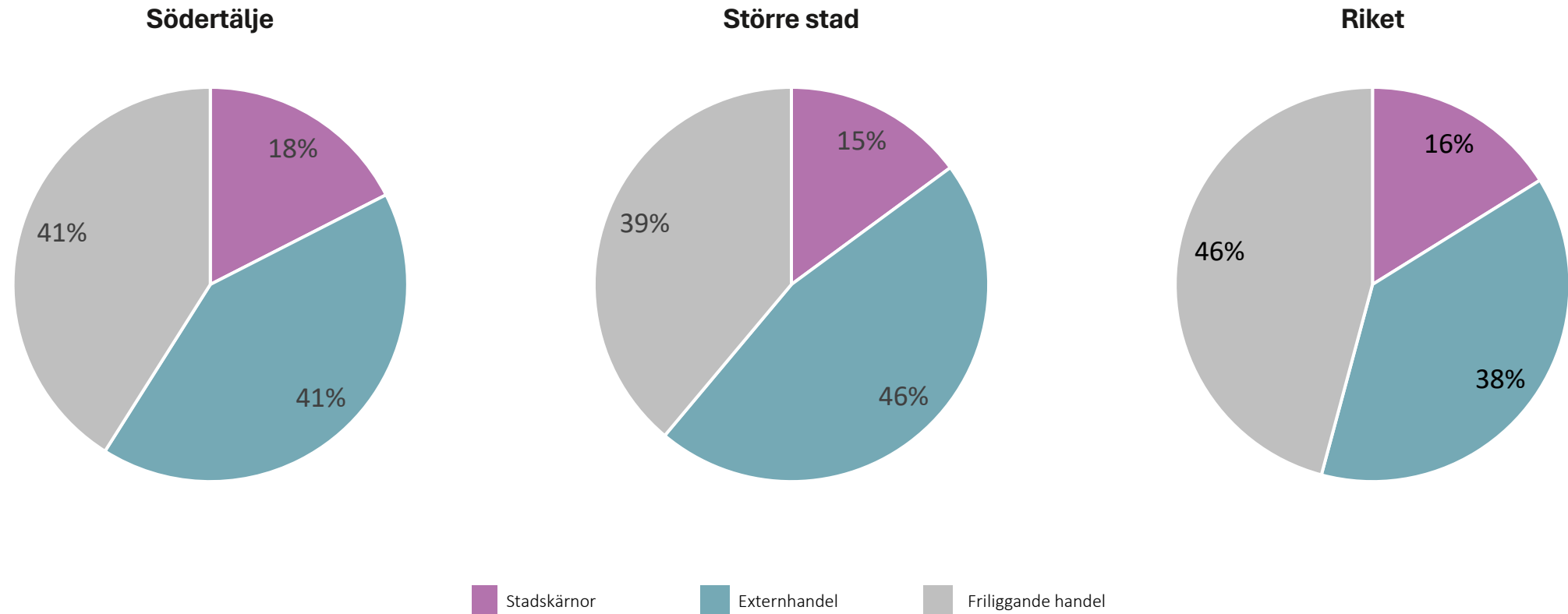
Nyckeltal 2024	Kommunen	Stadskärnan
Stadskärnetyp	Större stad	Större stad
Yta (km ²)	524	0,22
Befolkning	102 911	2 954
Dagbefolkning*	54 766	3 789
Nattbefolkning*	51 429	1 533
Pendlingsindex*	106	247
Omsättning (miljoner kronor)		
Detaljhandel	6 465	1 131
Dagligvaruhandel	3 701	446
Sällanköpsvaruhandel	2 764	684
Verksamheter		
Detaljhandel	243	82
Dagligvaruhandel	89	17
Sällanköpsvaruhandel	154	65
Anställda		
Detaljhandel	1 762	408
Dagligvaruhandel	841	73
Sällanköpsvaruhandel	921	335

Karta över Södertälje stadskärna

Marknadsandelar för fysisk handel i kommunen

Den fysiska detaljhandelns omsättning i kommunen år 2024 uppdelat på försäljningsplats, i jämförelse med rikets fördelning.

Nyckeltal för detaljhandeln, kommunen

	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Försäljningsindex
Detaljhandel	6 465	117	243	-5	82
Dagligvaruhandel	3 701	32	89	-3	91
Sällanköpsvaruhandel	2 764	85	154	-2	72

Nyckeltal för detaljhandeln, stadskärnan

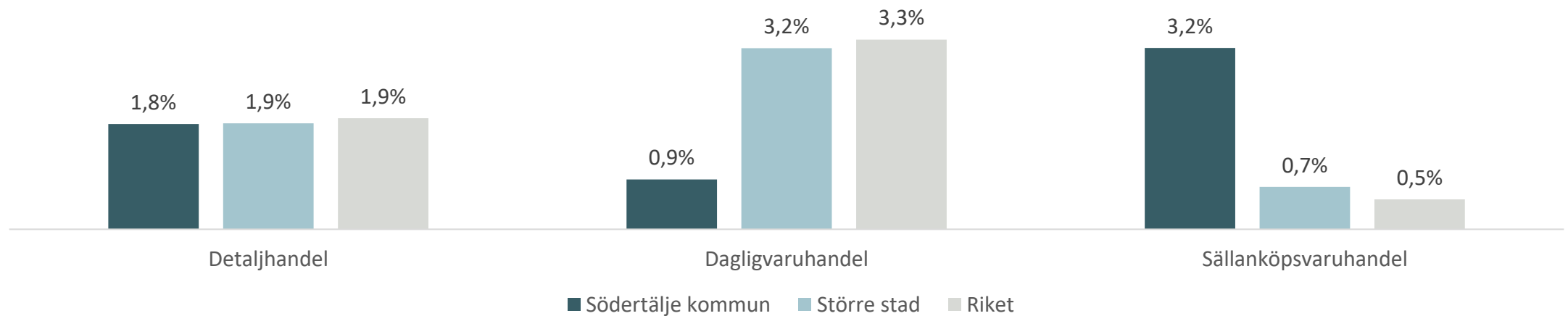
	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Antal anställda	Förändring från föregående år
Detaljhandel	1 131	20	82	-7	408	-27
Dagligvaruhandel	446	15	17	-1	73	-7
Sällanköpsvaruhandel	684	5	65	-6	335	-20
Hem- och fritidshandel	519	15	45	-3	243	-8
Beklädnadshandel	165	-10	20	-3	92	-12

Nyckeltal för stadskärnan

	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Antal anställda	Förändring från föregående år
Dagligvaruhandel	446	15	17	-1	73	-7
Hem- och fritidshandel	519	15	45	-3	243	-8
Beklädnadshandel	165	-10	20	-3	92	-12
Hotell & Restaurang	325	-7	39	1	257	-25
Kommersiell service	95	3	44	-3	91	6
Total	1 551	15	165	-9	756	-46

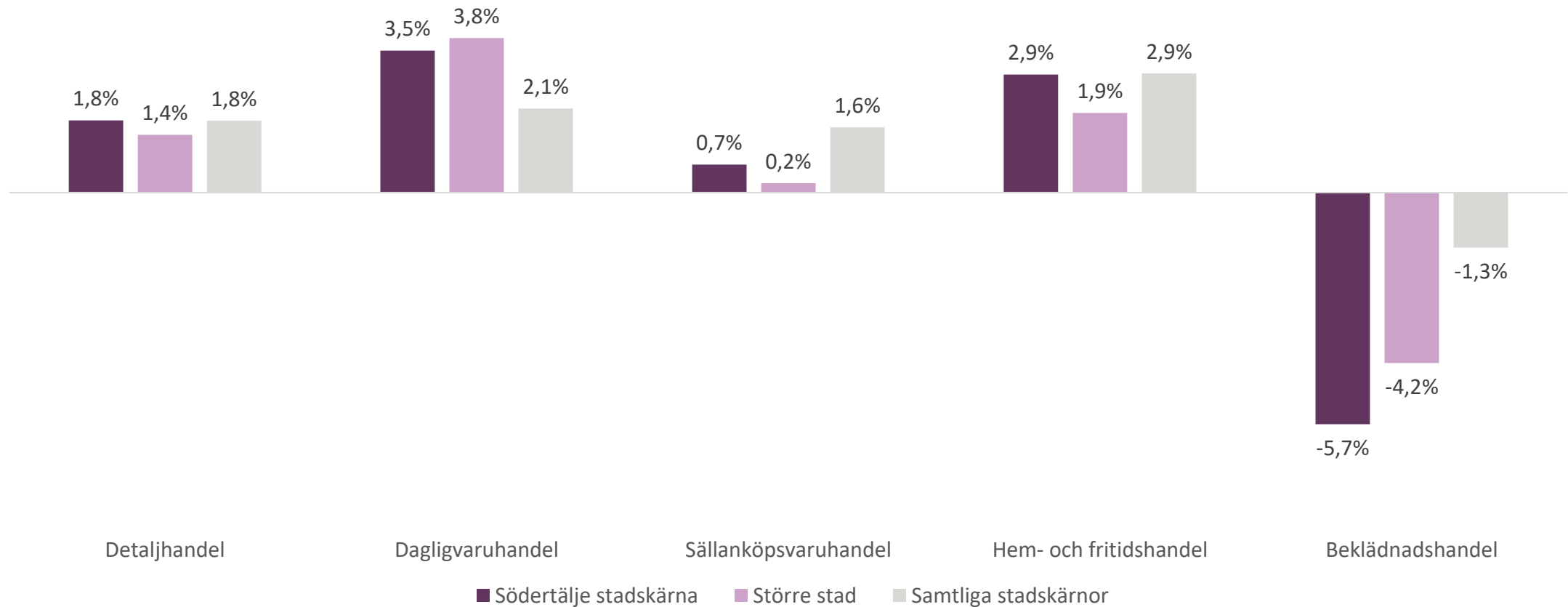
Omsättningsutveckling 2023-2024, kommunen

Utveckling beräknad i löpande priser

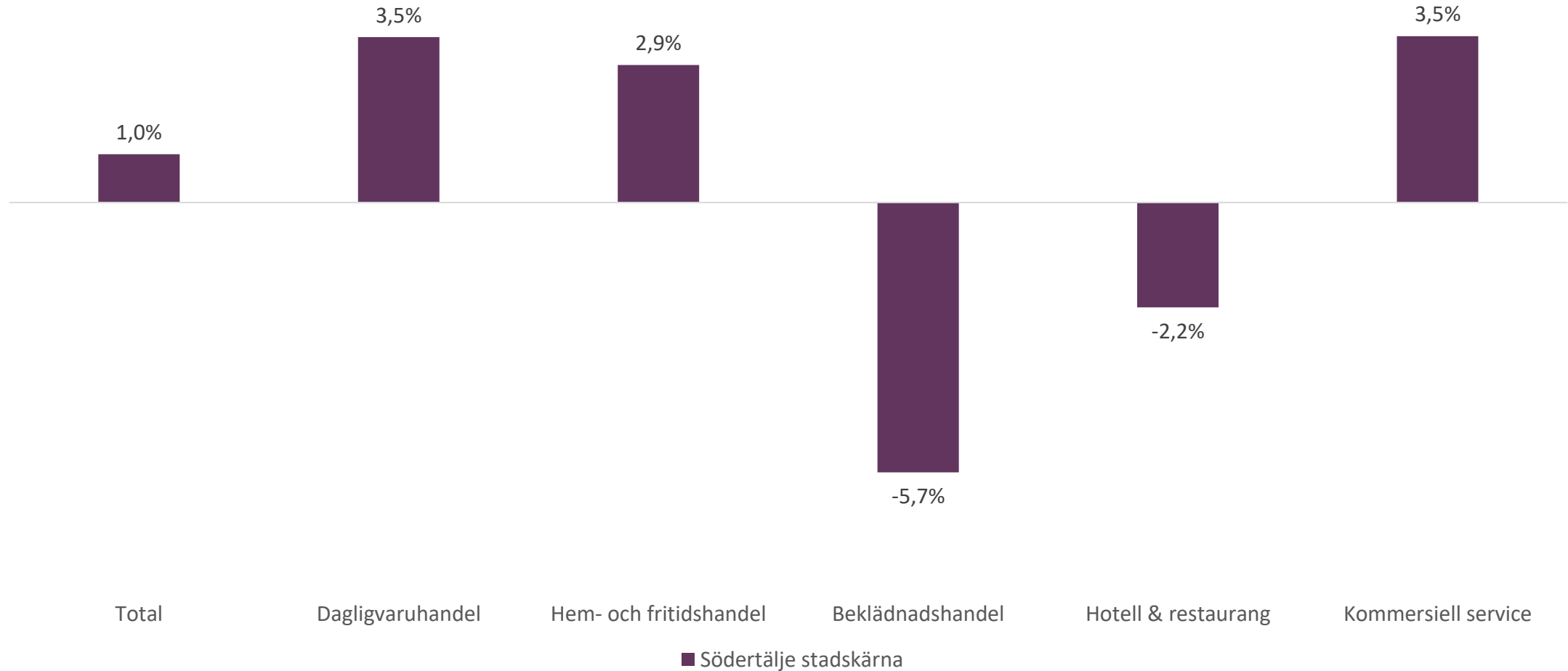
Omsättningsutveckling 2023-2024, stadskärnan

Utveckling beräknad i löpande priser

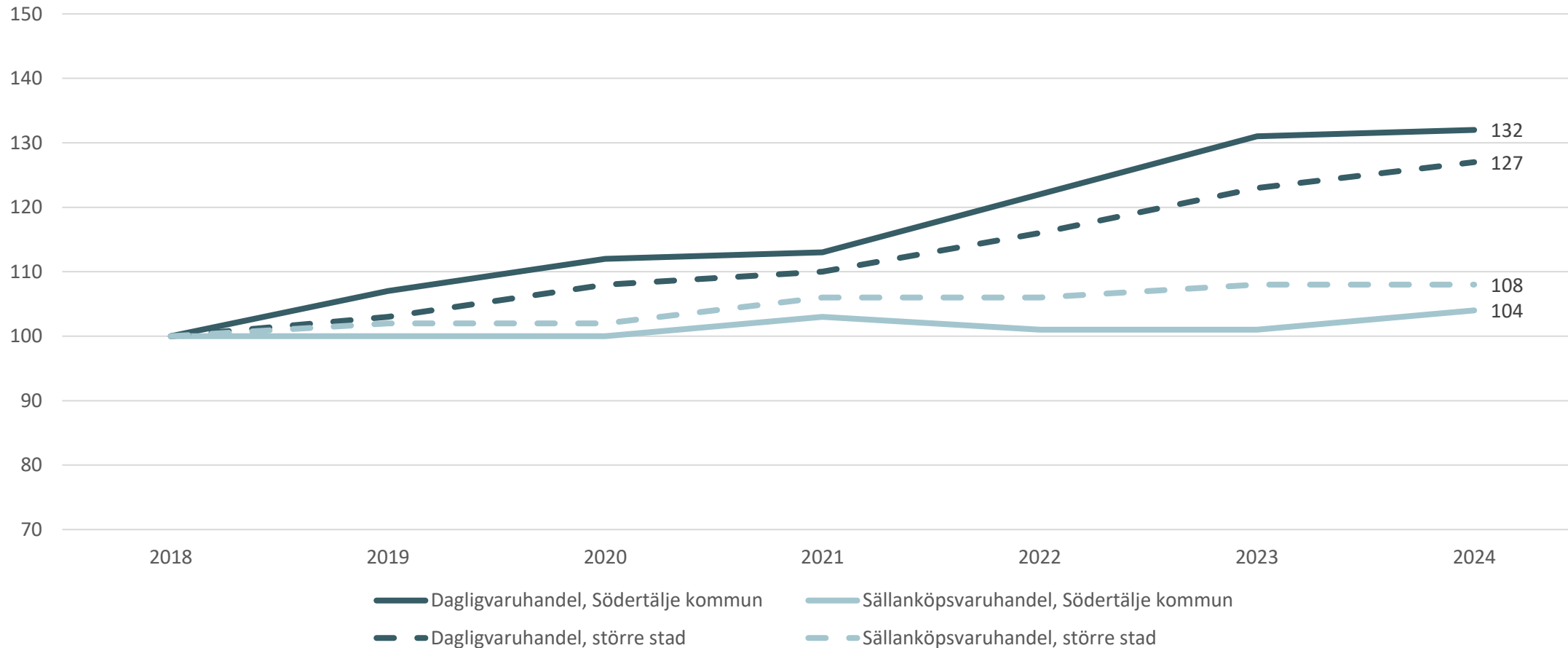
Omsättningsutveckling 2023-2024, stadskärnan

Utveckling beräknad i löpande priser

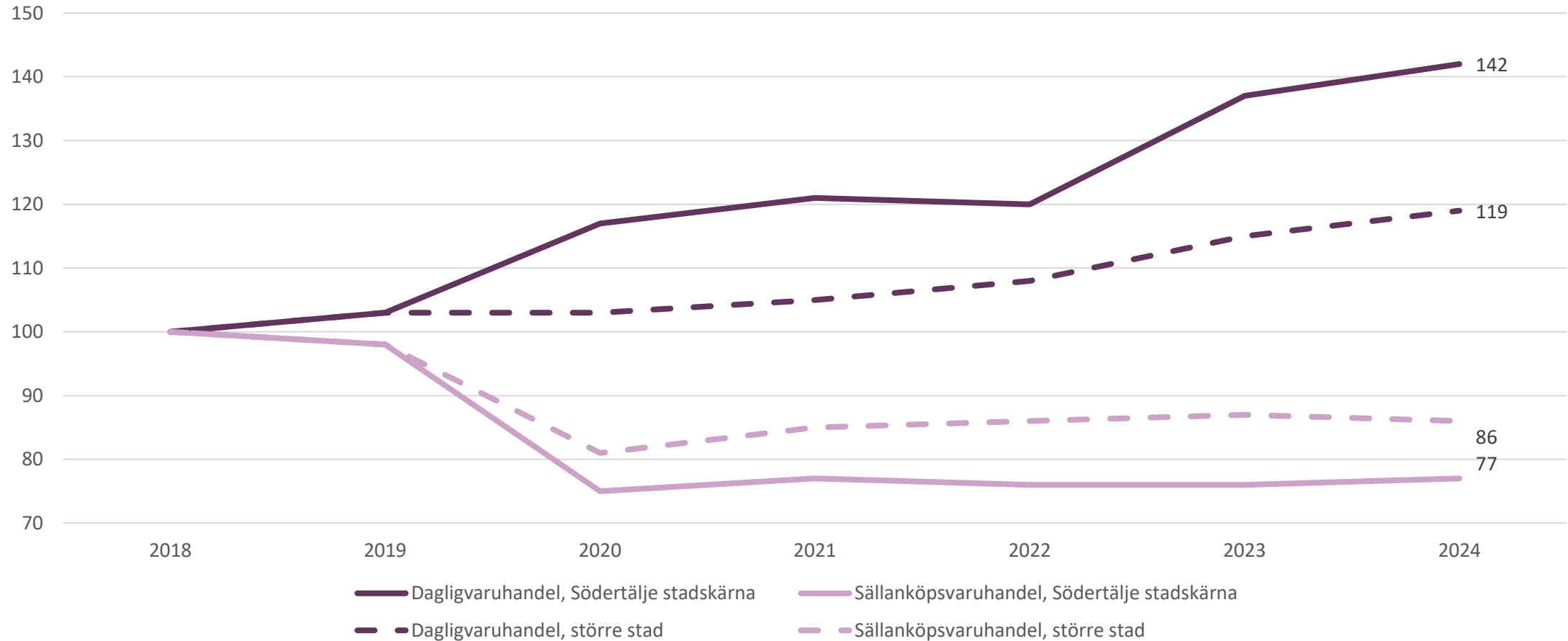
Indexerad omsättningsutveckling, kommunen

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

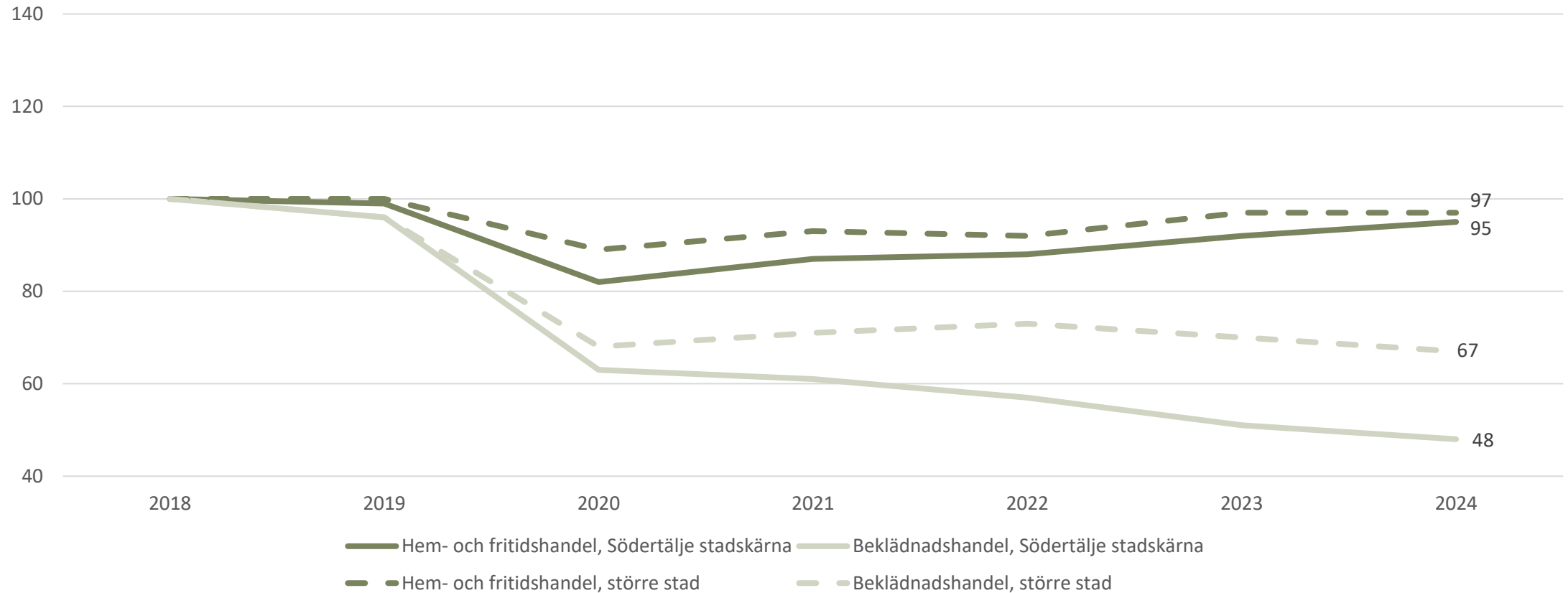
Indexerad omsättningsutveckling i dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

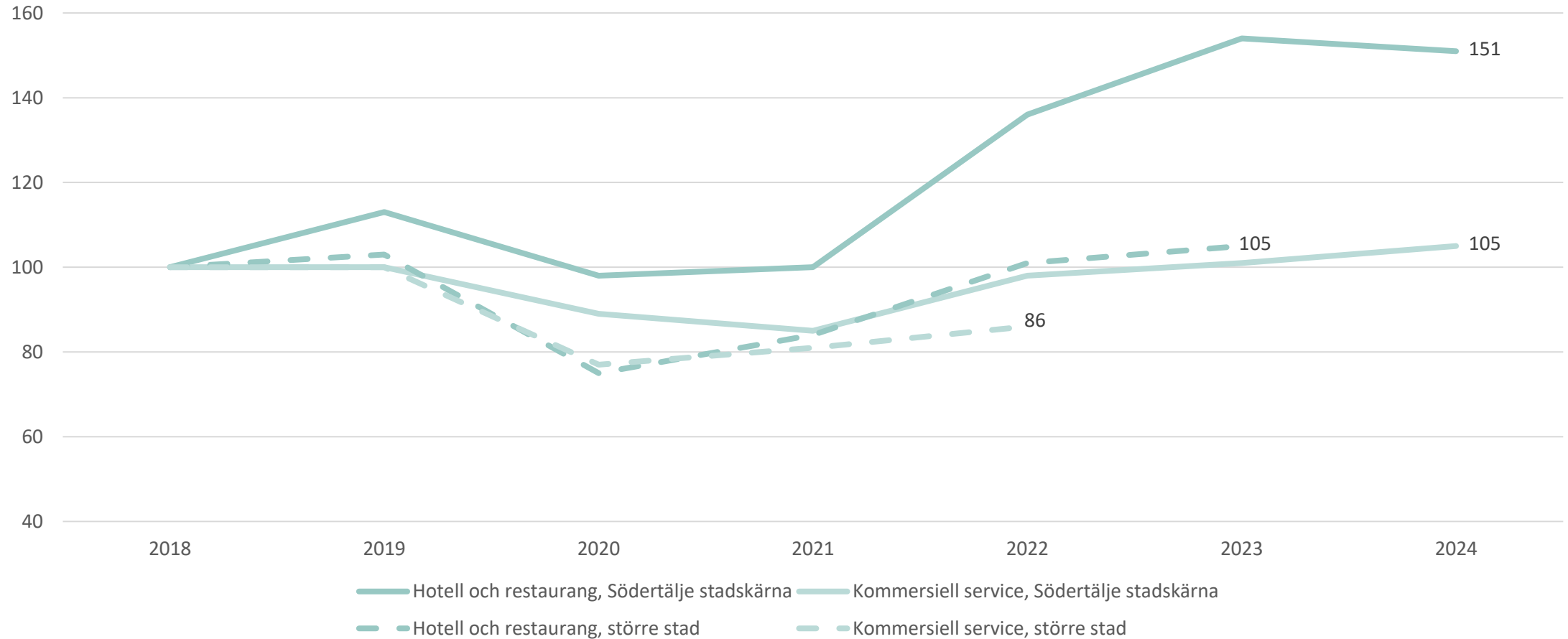
Indexerad omsättningsutveckling i sällanköpsvaruhandelns delbranscher, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

Indexerad omsättningsutveckling i övriga branscher, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

Definition av stadskärnor

STAD

Tätorter med 10 000 invånare eller fler kan definieras som städer. Städerna delas in i fyra grupper som harmoniserar med SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioners) kommungruppsindelning, se nedan.

TYP AV STAD	ANTAL INVÅNARE I TÄTORTEN
Storstad	150 000+
Större stad	37 500–149 999
Medelstor stad	15 000–37 499
Småstad	10 000–14 999
Saknar stadskärna	<10 000, uppfyller ej kraven för stadskärna

TÄTORT

Enligt SCB (Statistiska Centralbyrån) definieras tätorter som
”...tätbebyggda områden med minst 200 invånare och där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter”.

STADSKÄRNA

Ett grundkrav för att en tätort ska ha en stadskärna är att tätorten har minst 10 000 invånare. I dessa tätorter avgränsas sedan stadskärnan i första hand av densiteten av boende, butiker, restauranger, hotell och kommersiell service. Utöver detta finns ett antal kompletterande regler om barriärer, resecentrum, större verksamheter och så vidare. Totalt finns det, enligt denna definition, 104 stadskärnor i Sverige, vilket innebär att 186 kommuner saknar stadskärna. De sistnämnda kommunerna har givetvis centrumbildningar, men dessa definieras istället som stadsdelscentrum på grund av en lägre densitet av boende och verksamheter.

Definitioner för handel

LÖPANDE PRISER

Visar värdet för omsättningen i faktiska priser som gällde vid tidpunkten av försäljningen, alltså utan justering för inflation.

FASTA PRISER

Visar värdet för omsättningen justerad för inflation.

DETALJHANDEL

Sammanfattande begrepp för handel inom dagligvaror och sällanköpsvaror.

DAGLIGVARUHANDEL

SNI 47.11, 47.2

Sammanfattande begrepp för allivs- och speciallivsbutiker, service- och jourbutiker, tobak, tidningar och kioskvaror med mera samt systembolag.

SÄLLANKÖPSVARUHANDEL

SNI 47.19, 47.4-47.8

Sammanfattande begrepp för handel inom grupperna beklädnad samt hem- och fritidsvaror. Beklädnadshandeln inkluderar till exempel kläder, skor, väskor och accessoarer, medan hem- och fritidshandeln inkluderar övriga branscher inom sällanköpsvaruhandeln. Några exempel är sport, möbler, leksaker, blommor, elektronik, järn- och byggvaror och heminredning. I hem- och fritidsvaruhandeln ingår även butiker med blandat sortiment som till exempel Rusta, Åhléns och Clas Ohlson. Vidare ingår apotek i denna kategori.

EXTERNHANDEL

Externhandel är klustrad handel som ligger utanför stadskärnan och kan vara köpcentrum eller handelsområden. Nedan följer definitioner för respektive typ av externhandel.

KÖPCENTRUM

Köpcentrum definieras som handelsfastigheter omfattande minst 5 000 kvadratmeter och fem butiker som ägs och förvaltas som en galleria, enligt SSCD. Här ingår citygallerior, bostadsområdescentrum, stadsdelscentrum, kommuncentrum, regioncentrum, outletcentrum, temacentrum och externcentrum.

HANDELSOMRÅDE

Handelsområden definieras som externt belägna köpcentrum av volymhandelskaraktär, enligt SSCD. Här ingår storbutikscentrum och handelsområden.

FRILIGGANDE HANDEL

Friliggande handel avser alla enheter som inte är belägna vare sig i köpcentrum, handelsområde eller stadskärna, alltså gatuläge utanför stadskärna, enskilda butiker eller liknande.

Definitioner för tilläggsgrensbranscher

HOTELL

SNI 55.1-3

Hotell (inklusive restaurang där de förekommer), vandrarhem, stugbyar, campingplatser och konferensanläggningar med boende.

RESTAURANG

SNI 56.1

Restauranger, caféer och dylikt.

KOMMERSIELL SERVICE

SNI 59.14, 77.2, 93.12, 93.13, 93.21, 95.1-2, 96.012, 96.02, 96.04

Med kommersiell service avses tjänster som säljs av företag till konsument, är vinstdrivande och drivs av näringsidkare. Vanliga exempel är gym, biografier och frisörer. Tjänsten säljs och konsumeras i regel på samma plats. Offentlig service som inte har ett kommersiellt fokus separeras från kommersiell service.

Kommersiell service utgörs av tjänster som återfinns på samma platser och i liknande sammanhang som detaljhandel och restauranger. Verksamheter som är kopplade till fastigheter, finansiella tjänster, utbildning och så vidare räknas ej till kommersiell service.

Definitioner för befolkning

BEFOLKNING

Befolkning avser alla som är skrivna i stads kärnan respektive kommunen, oavsett ålder eller sysselsättning.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stads kärnan. För kommunen används exakta siffror från SCB och avser alltså den exakta kommunavgränsningen.

DAGBEFOLKNING

Dagbefolkning avser alla som arbetar i stads kärnan eller kommunen, oavsett var de bor.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stads kärnan respektive kommunen.

NATTBEFOLKNING

Nattbefolkningen avser de som bor i stads kärnan respektive kommunen och som arbetar. Nattbefolkningen exkluderar därför barn, pensionärer och andra som inte arbetar, men inkluderar personer som bor i stads kärnan respektive kommunen och arbetar på annan ort.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stads kärnan respektive kommunen.

PENGLINGSINDEX

Pendlingsindex beräknas genom att dividera dagbefolkningen med nattbefolkningen och sedan multipliceras kvoten med 100. Ett värde under 100 innebär att fler arbetande personer pendlar ut från stads kärnan respektive kommunen, än in till den. Ett värde över 100 innebär att fler pendlar in till stads kärnan respektive kommunen, vilket bidrar med köpkraftsunderlag.

Kommuner efter stadskärnans storlek

Storstäder

Göteborg
Malmö
Stockholm
Uppsala

Större städer

Borås
Eskilstuna
Falun
Gävle
Halmstad
Helsingborg
Jönköping
Kalmar
Karlstad
Kristianstad
Linköping
Luleå
Lund
Norrköping
Nyköping
Skövde
Sundsvall
Södertälje
Trollhättan
Umeå
Västerås
Växjö
Örebro
Östersund

Medelstora städer

Alingsås
Avesta
Boden
Enköping
Eslöv
Falkenberg
Falköping
Gotland
Hudiksvall
Härnösand
Härryda
Hässleholm
Höganäs
Karlshamn
Karlskoga
Karlskrona
Katrineholm
Kristinehamn
Kumla
Kungsbacka
Kungälv
Köping
Landskrona
Lerum
Lidköping
Ljungby

Ludvika
Mariestad
Mark
Motala
Norrköping
Nynäshamn
Nässjö
Oskarshamn
Piteå
Sandviken
Sigtuna
Skellefteå
Staffanstorps
Strängnäs
Trelleborg
Uddevalla
Vallentuna
Varberg
Vänersborg
Värnamo
Västervik
Ystad
Ängelholm
Örnköldsvik
Österåker

Småstäder

Arboga
Arvika
Bollnäs
Ekerö
Eksjö
Fagersta
Finspång
Gislaved
Gällivare
Höör
Lomma
Mjölby
Mora
Nybro
Ronneby
Sala
Skara
Stenungsund
Svedala
Söderhamn
Tranås
Ulricehamn
Upplands-Bro
Vetlanda
Älmhult

Denna rapport grundas i rapporten "Handelskartan – så handlar Sverige", vars syfte är att förtydliga handelns betydelse och underlätta i planeringen av framtidens hållbara städer. Rapporten tas fram av Svensk Handel i samarbete med HUI.

För mer information om Handelskartan:

Elisabet Elmsäter Vegsö
Näringspolitisk expert, Svensk Handel
010-47 18 633
elisabet.elmsater-vegso@svenskhandel.se

För mer information om rapporten:

Jennifer Larsson
Projektledare, HUI
076-426 01 25
jennifer.larsson@hui.se